

دانشگاه پیام نور واحد کرج

دوره تحصیلات تکمیلی

مهندسی عمران - مهندسی و مدیریت ساخت

تشریح بخشنامه پرداخت ما به التفاوت مصالح و تعدیل ناشی از
حذف یارانه ها و تعدیل رشد قیمت ارز در قرارداد های سر جمع

استاد راهنما: دکتر آرمین منیر عباسی

ارائه دهندگان:

حامد احمدی

امیر توکلی

رضا شمس

اصول و مقررات پیمان - آذر ماه ۱۳۹۲

بخشنامه های مربوطه:

- ۱- بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۸۹/۲/۴ با موضوع انعقاد پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع
- ۲- بخشنامه شماره ۹۲/۵۳۰۲۴ مورخ ۹۲/۶/۲۳ با موضوع نحوه جبران آثار تغییر قیمت ارز در پیمان های فاقد تعدیل
- ۳- بخشنامه شماره ۱۰۰/۳۴۶۴۳ مورخ ۹۱/۵/۱ با موضوع دستورالعمل نحوه جبران آثار اصلاح قیمت حامل های انرژی با اعمال قانون هدفمند کردن یارانه ها در پیمان های فاقد تعدیل
- ۴- بخشنامه ها مربوط به نرخ فولاد و سیمان در دوره های سه ماهه مختلف

دو شرط لازم برای استفاده از بخشنامه علاوه بر ضوابط مندرج در آن:

- ✓ هویت کارفرما باید در شمول نظام فنی اجرایی کشور باشد.
- ✓ پیمان منعقد شده مربوط به کارهای حوزه نظام فنی اجرایی باشد.

۱- جبران آثار تغییر قیمت ارز

الف) شرایط

- ۱-۱- پیمان ریالی بوده و فاقد تعدیل و هرگونه پرداخت مابه التفاوت باشد (غیر از روش ب و یا درخواست پیمانکار و توافق کارفرما جهت حذف مابه التفاوت از پیمان)
- ۲-۱- آخرین روز مهلت ارائه پیشنهاد قیمت از سوی پیمانکار قبل از ۱۳۹۱/۵/۱ بوده و پیمان بر اساس آن منعقد شده باشد
- ۳-۱- ضوابط بخشنامه به کارکرد های پس از ۱۳۹۱/۱/۱ تا ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ تعلق میگیرد
- ۴-۱- فقط یک روش توسط پیمانکار انتخاب میشود و تا انتهای کار مبنای عمل قرار میگیرد
- ۵-۱- استفاده از بخشنامه ۱۰۰/۳۴۶۴۳ (اصلاح قیمت حامل های انرژی) به منزله استفاده از روش ب بوده و در اینصورت استفاده از روش الف امکان پذیر نیست
- ۶-۱- در کارهای واگذار شده بر اساس ترک تشریفات مبلغ جبرانی با اعمال ضریب ۰/۸۵ ملاک قرار میگیرد

(ب) روش الف

جهت پرداخت تفاوت قیمت ارز در پیمانهای ریالی فاقد تعدیل و هرگونه تفاوت بها که با مجوز کارفرما خرید مواد، قطعات و تجهیزات به صورت ریالی با سهم ارزی مستقیم، توسط پیمانکار ایرانی به نفع فروشنده خارجی به روش معتبر مورد تایید کارفرما اقدام شده و خرید اقلام مذکور بر عهده پیمانکار است.

$$M=1.06[C_i/C_0-(1.1+0.01*r)]*p$$

M = مبلغ مابه التفاوت ناشی از تغییرات قیمت ارز (ریال)

C_0 = قیمت ارز مرجع در اسفند ۱۳۹۰ (دلار ۱۲۲۶۰ ریال و سایر ارزها مطابق نرخ اعلامی بانک مرکزی در اول اسفند ۹۰)

C_i = قیمت ثانویه ارز که با توجه به جدول ذیل تعیین میشود.

زمان	۱۳۹۱/۱/۱ لغایت ۱۳۹۱/۴/۳۱	۹۱/۵/۱ لغایت ۱۳۹۱/۵/۳۱	۹۱/۶/۱ لغایت ۱۳۹۱/۷/۲	۱۳۹۱/۷/۳ و به بعد
معیار تعیین C_i	براساس اسناد تسویه با بانک عامل	۱۶۳۵۰ ریال (برای هر دلار)	۱۷۷۵۰ ریال (برای هر دلار)	نرخ اعلامی مرکز مبادلات ارزی

r = تعداد ماه سپری شده پس از اسفند ۱۳۹۰ که قیمت ثانویه ارز در آن ماه تعیین شده است. (مثلاً اگر تعیین

قیمت در مرداد ۱۳۹۱ قرارگیرد $r=5$ و در خرداد ۱۳۹۲ $r=15$ میباشد) همچنین مقدار r در مدت اولیه

پیمان و در زمان تاخیرات غیر مجاز افزایش میابد و برای دوره تاخیرات مجاز افزایش نمیابد.

$P=K$ عملکرد سال ۱۳۹۱ و ۱۳۹۲ آن قسمت از مبلغ ریالی ثبت سفارش شده برای خرید کالا و تجهیزات

مشمول مابه التفاوت قیمت ارز یا مبلغ معادل ریالی

برای خدمات ارزی منظور شده در قرارداد. ($P \leq KP_0$)

K = درصد ارزی قرارداد (اگر در قرارداد درج نشده باشد از سوی پیمانکار پیشنهاد و توسط مشاور به دقت

تعیین و پس از تصویب کارفرما به عنوان پیوست لاینفک قرارداد لحاظ و ملاک عمل قرارمیگیرد)

P_0 = مبلغ اولیه قرارداد (ریال)

مثال : مبلغ ۱۵ میلیارد ریال در تاریخ ۹۱/۹/۸ جهت خرید خارجی تجهیزات یک پروژه به حساب فروشنده واریز شده است.

محاسبه مابه التفاوت:

نرخ ارز مطابق بایگانی بانک مرکزی در تاریخ ۹۱/۹/۸ : ۲۴۵۷۹ ریال

$$M=1.06[Ci/C0-(1.1+0.01*r)]*p$$

$$M=1.06[24579/12260-(1.1+0.01*9)]15'000'000'000$$

$$M=12'942'600'000$$

بایگانی نرخ ارز میادله‌ای

تاریخ: ۸ آذر ۱۳۹۱

نرخ ارز میادله‌ای ۱۳۹۱/۰۹/۰۸	نرخ ارز
دلار آمریکا USD	24,579
رپیه هند INR	442
درهم امارات متحده عربی AED	6,692
یکصد ین ژاپن JPY100	30,000
لیر ترکیه TRY	12,702
روبل روسیه RUB	792
یوان چین CNY	3,947
یک هزار وون کره جنوبی KRW1000	22,000
یورو EUR	21,790

تعداد بازدید: ۲۷۷۵۸۰۶

نکته : تاریخ گشایش اعتبار اسنادی، و یا زمان تسویه با بانک عامل و یا تاریخ معامله ارز به روش معتبر مورد تایید کتبی کارفرما (حسب مورد) باید با زمانهای پیش بینی شده در آخرین برنامه زمانی مصوب مطابقت

داشته باشد، چنانچه به دلایل ناشی از قصور پیمانکار، خرید با تأخیر نسبت به برنامه زمانی انجام شود، قیمت مطابق با آخرین برنامه زمانی مصوب و یا قیمت زمان واقعی تسویه با بانک و یا معامله در مرکز مبادلات ارزی (حسب مورد) هر کدام کمتر بود، ملاک محاسبه و عمل قرار خواهد گرفت. چنانچه تأخیر ناشی از قصور پیمانکار نباشد، قیمت تاریخ واقعی تسویه با بانک یا معامله در مرکز مبادلات ارزی (حسب مورد) قیمت ثانویه ارز خواهد بود.

ج) روش ب

۱- پیمان های فاقد تعدیل - پرداخت بر اساس فهرست بها

(برای کارهای انجام شده در فروردین ۹۱ و پس از آن)

α_i * مبلغ ناخالص صورت وضعیت در هر فصل فهرست بهای واحد پایه) = \sum مبلغ جبرانی هر صورت وضعیت

$$\alpha_i = \frac{\text{شاخص فصلی دوره انجام کار}}{\text{شاخص فصلی دوره سه ماه چهارم ۱۳۹۰}} - t$$

α_i = ضریب جبرانی برای هر فصل فهرست بهای واحد پایه

t = تورم فرضی که بر اساس جدول شماره ۲ تعیین می شود.

جدول شماره ۲

سه ماهه انجام کارکرد	سه ماهه اول سال ۱۳۹۱	سه ماهه دوم سال ۱۳۹۱	سه ماهه سوم سال ۱۳۹۱	سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۱	سه ماهه اول سال ۱۳۹۲	سه ماهه دوم سال ۱۳۹۲	سه ماهه سوم سال ۱۳۹۲	سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۲
ضریب t	۱/۰۴	۱/۰۸	۱/۱۲	۱/۱۶	۱/۲۰	۱/۲۵	۱/۳۰	۱/۳۵

۲- پیمان منعقدہ براساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۴۲۸۲۵/۱۰۰ مورخ ۸۵/۸/۲۴ و بخشنامه شماره ۶۴۰۵/۱۰۰ مورخ ۸۹/۲/۴ (سر جمع) :

$$\beta_i = \frac{\text{شاخص رشته ای دوره انجام کار}}{\text{شاخص رشته ای دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۰}} - t$$

β_i : ضریب جبرانی برای هر رشته فهرست بهای واحد پایه (شامل ابنیه ، تاسیسات برقی و مکانیکی)

t: تورم فرضی بر اساس جدول شماره ۲

نکته: در تعیین مبلغ ناخالص کارکردها و تغییر مقادیر، اقلامی که مشمول دریافت مابه التفاوت هستند (نظیر فولادوسیمان) لحاظ نمی شوند. در صورتیکه در شکست کار (WBS) وزن این اقلام مشخص نباشد ، هزینه آنها برآورد شده و از شکست کار کسر می گردد.

۳- پیمان های فاقد تعدیل که برآورد یا پرداخت هزینه آنها بر اساس فهرس بهای پایه ، انجام نگرفته است (ارائه قیمت قبل از ۹۱/۵/۱):

*تهیه جدول وزنی مشابهت عملیات پیمان با فهرس بها توسط دستگاه اجرایی

*استفاده از روابط بند های ۱ یا ۲ همین بخشنامه برای پرداخت مابه التفاوت

نکته: در صورت تمدید مدت پیمان بر اساس ضوابط پیمان، در مدت تاخیرات مجاز نیز بر اساس ضوابط فوق عمل میشود و لیکن در مدت تاخیرات غیرمجاز مشابه ضوابط بخشنامه ۱۷۳۰۷۳/۱۰۱ مورخ ۱۳۸۲/۹/۱۵، شاخص های مربوط محاسبه و مبنای عمل قرار می گیرند.

نکته: در صورتی که ضریب جبرانی بدست آمده منفی گردد ، برابر صفر منظور میشود.

مثال:

صورت وضعیت کارکرد پروژه ای که پیمان آن بصورت Lump sum (سر جمع) بوده ، به مبلغ ۲۰ میلیارد ریال و به صورت ذیل میباشد:

آیتم	مبلغ ریال	دوره کارکرد
خرید و اجرا بخش آبپیه	10'000'000'000	آبان ۱۳۹۱
خرید و اجرا بخش تاسیسات مکانیکی	6'000'000'000	آبان ۱۳۹۱
خرید و اجرا بخش تاسیسات برقی	4'000'000'000	آبان ۱۳۹۱

شاخص‌های قطعی تعدیل احادیبها، دوره‌های سه ماهه سوم و چهارم سال ۱۳۹۱

صفحه ۱ از ۲۰

پیوست ۳ بخشنامه شماره ۳۲۹-۹۲/۳ مورخ ۱۳۹۲/۴/۱۱

شاخص‌های قطعی رشته‌ای فهرست‌های بهای باید

ردیف	شرح	دوره‌های سه ماهه سال ۱۳۹۱			سه‌ماهه چهارم سال ۱۳۹۰
		اول	دوم	سوم	
۱	شاخص رشته آبپیه	۳۵۸/۸	۴۰۳/۴	۴۶۲/۴	۴۸۱/۹
۲	شاخص رشته تاسیسات برقی	۳۶۸/۳	۴۲۷/۹	۴۷۲/۰	۵۲۱/۹
۳	شاخص رشته تاسیسات مکانیکی	۳۸۲/۴	۴۱۲/۸	۴۹۵/۷	۵۳۹/۳
۴	شاخص رشته راه، پاند فرودگاه و زیرسازای راه‌آهن	۳۷۵/۳	۴۰۳/۰	۴۵۱/۹	۴۶۹/۷
۵	شاخص رشته راه‌داری	۴۰۱/۸	۴۲۲/۵	۴۵۶/۹	۴۸۹/۷
۶	شاخص رشته خطوط انتقال آب	۳۹۵/۸	۴۲۱/۶	۴۶۲/۴	۴۸۲/۴
۷	شاخص رشته شبکه توزیع آب	۴۰۸/۹	۴۳۶/۷	۴۷۲/۳	۴۹۳/۰
۸	شاخص رشته چاه	۳۹۶/۲	۴۲۳/۵	۴۷۳/۵	۴۹۶/۴
۹		۳۵۷/۸	۳۹۴/۶	۴۲۲/۱	۴۳۹/۵

مبلغ ما به التفاوت (ریال)	β_i	شاخص رشته ای دوره انجام کار	شاخص رشته ای دوره سه ماهه چهارم ۹۰	رشته
۲.۷۹۹.۰۰۰.۰۰۰	۰.۲۷۹۹	۴۶۲/۴	۳۳۰/۳	آبپیه
۱.۹۴۳.۴۰۰.۰۰۰	۰.۳۲۳۹	۴۹۵/۷	۳۴۳/۳	تاسیسات مکانیکی
۲.۱۹۷.۲۰۰.۰۰۰	۰.۵۴۹۳	۵۲۳/۰	۳۱۳/۳	تاسیسات برقی
۶.۹۳۹.۶۰۰.۰۰۰				جمع کل

۲- جبران آثار اصلاح قیمت حامل های انرژی با اعمال قانون هدفمندی یارانه ها در پیمانهای فاقد تعدیل

هدف: جبران آثار ناشی از افزایش سوخت در پیمان های فاقد تعدیل

- مهلت ارائه پیشنهاد قیمت پیمانکار قبل از ۸۹/۹/۲۸ باشد
- ضوابط این بخشنامه برای کارکردهای تا پایان سال ۱۳۹۲ تمدید شده است
- در کارهای واگذار شده بر اساس ترک تشریفات مبلغ جبرانی با اعمال ضریب ۰/۸۵ ملاک قرارمیگیرد

محاسبه:

۲-۱- پیمان های فاقد تعدیل که پرداخت صورت وضعیت کارکرد بر اساس فهرس پایه صورت می گیرد:

$$\alpha_i = \frac{\text{شاخص گروهی دوره انجام کار}}{\text{شاخص گروهی دوره سه ماه سوم سال ۱۳۸۹}} - t$$

α_i = ضریب جبرانی در هر فصل فهرست بهای واحد پایه

t = بر اساس جدول شماره ۱

شاخص های قطعی تعدیل آحادبها، دوره های سه ماهه سوم و چهارم سال ۱۳۹۱		صفحه ۲ از ۲۰		
پیوست ۳ بخشنامه شماره ۹۲/۳۰۳۲۹ مورخ ۱۳۹۲/۴/۱۱				
شاخص های گروهی و رشته ای فهرست بهای واحد پایه اینبه				
شماره فصل	شرح	دوره های سه ماهه سال ۱۳۹۱		
		اول	دوم	سوم
اول	عملیات تخریب	۴۰۶/۷	۴۲۳/۴	۴۴۲/۶
دوم	عملیات خاکی با دست	۳۸۱/۹	۳۹۷/۶	۴۲۳/۰
سوم	عملیات خاکی با ماشین	۴۷۱/۰	۵۰۳/۲	۵۶۶/۶
چهارم	عملیات بتایی با سنگ	۳۴۱/۳	۳۵۵/۰	۳۷۱/۸
پنجم	قالب بندی چوبی	۳۰۸/۸	۳۲۷/۶	۳۴۲/۸
ششم	قالب بندی فلزی	۳۴۲/۳	۳۸۱/۸	۴۳۰/۶
هفتم	کارهای فولادی با میلگرد	۴۰۶/۳	۵۰۷/۲	۵۸۴/۲
هشتم	بتن درجا	۳۴۵/۸	۳۵۷/۳	۳۹۸/۲
نهم	کارهای فولادی سنگین	۳۵۲/۴	۴۰۴/۱	۴۹۸/۱

جدول شماره ۱

سه ماهه کلر	سه ماهه اول سال ۱۳۸۹	سه ماهه دوم سال ۱۳۸۹	سه ماهه سوم سال ۱۳۸۹	سه ماهه چهارم سال ۱۳۸۹	ضریب t
	۱/۱۸	۱/۲۱	۱/۲۴	۱/۲۷	
سه ماهه کلر	سه ماهه اول سال ۱۳۹۰	سه ماهه دوم سال ۱۳۹۰	سه ماهه سوم سال ۱۳۹۰	سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۰	ضریب t
	۱/۳۱	۱/۳۵	۱/۳۹	۱/۴۳	
سه ماهه کلر	سه ماهه اول سال ۱۳۹۱	سه ماهه دوم سال ۱۳۹۱	سه ماهه سوم سال ۱۳۹۱	سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۱	ضریب t
	۱/۰۳	۱/۰۶	۱/۰۹	۱/۱۲	
سه ماهه کلر	سه ماهه اول سال ۱۳۹۲	سه ماهه دوم سال ۱۳۹۲	سه ماهه سوم سال ۱۳۹۲	سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۲	ضریب t
	۱/۰۳	۱/۰۶	۱/۰۹	۱/۱۲	

۲-۲- پیمان های منعقد بر اساس ضوابط بخشنامه شماره ۱۰۰/۱۴۲۸۲۵ مورخ ۸۵/۸/۲۴ و بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۸۹/۲/۴:

β_i = مبلغ ناخالص صورت وضعیت در هر فصل فهرست بهای واحد پایه) = \sum مبلغ جبرانی هر صورت وضعیت

$$\beta_i = \frac{\text{شاخص رشته ای دوره انجام کلر}}{\text{شاخص رشته ای دوره سه ماهه سوم سال ۱۳۸۹}} - t$$

β_i = ضریب جبرانی در هر فصل فهرست بهای واحد پایه

t = بر اساس جدول شماره ۱

۲-۳- در سایر پیمان های فاقد تعدیل که برآورد آنها براساس فهرس بهای پایه انجام نشده است:

- تهیه جدول وزنی مشابهت با فهرس پایه توسط دستگاه اجرایی
- محاسبه مابه التفاوت از روابط بند ۲

نکات:

- * تعلق مابه التفاوت به مدت تاخیرات مجاز (به تاخیرات غیر مجاز تعلق نمیگیرد)
- * در صورت منفی شدن مابه التفاوت بدست آمده ، مبلغی منظور نمیگردد
- * مبلغ جبرانی به کارهایی که بر اساس ترک تشریفات واگذار شده تعلق نمی گیرد.

۳- پرداخت مابه التفاوت نرخ مصالح

- مطابق با بخشنامه شماره ۱۰۰/۶۴۰۵ مورخ ۸۹/۲/۴ با موضوع انعقاد پیمان اجرای کارهای ساختمانی به صورت سرجمع، پرداخت مابه التفاوت فقط به دو نوع مصالح انتخابی از سوی کارفرما و آهن آلات و سیمان تعلق میگیرد.
- در خصوص دو نوع مصالح انتخابی کارفرما:
 - ۱- قیمت آنها می بایست قبل از برگذاری مناقصه در جدولی ذکر شود
 - ۲- مکانیزم تعیین قیمت آنها در زمان ورود به کارگاه در اسناد پیمان تعیین شود (قیمت ها در جداول جداگانه با ذکر نام منابع معتبر)

$$M=[P-P_0(1.10)^n]T*1.14$$

M = مبلغ ناخالص تفاوت بهای فولاد و یا سیمان

P = بهای واحد نرخ فولاد و یا سیمان طبق فاکتور ارایه شده مورد قبول کارفرما از طرف پیمانکار و یا نرخهای ابلاغی (بخشنامه) در دوره (ماه) متناظر ورود مصالح به کارگاه هر کدام که کمتر است. برای دو نوع مصالح انتخابی کارفرما

ملاک صرفاً مکانیزم پیش بینی شده در اسناد مناقصه (نظیر لیست قیمت اعلامی مراجع و یا کارخانه های معتبر مندرج در پیوست ۳ پیمان) میباشد.

P_0 = بهای واحد نرخ فولاد و یا سیمان بر طبق نرخهای ابلاغی. برای دو نوع مصالح انتخابی دیگر، کارفرما قیمت آنها را تعیین کرده و در انتهای پیوست شماره ۵ پیمان درج نموده است.

n = ضریب متوسط تعدیل سالانه

n = مدت سپری شده از تاریخ تسلیم پیشنهاد پیمانکار به سال، کسر سال به تناسب محاسبه میشود. حداکثر

n به مجموع مدت اولیه پیمان و تاخیرات غیرمجاز محدود میگردد

T=مقدار فولاد یا سیمان مصرفی

۱/۱۴= ضریب جبران کسور قانونی وسایر هزینه های پیمانکار است

تبصره ۱- دو نوع مصالح انتخابی میتواند تمام مصالحی که از نظر نوع یکسان بوده و در یک گروه قرار می

گیرند را شامل شود نظیر نوع یک: گروه آجر فشاری، نوع دو: گروه شیشه ساده

تبصره ۲- در صورتی که در رابطه یاد شده مقدار مابه التفاوت به دلیل کاهش قیمت، منفی گردد، ضریب

۱/۱۴ اعمال نمیگردد

نکته: چنانچه تهیه فولاد و سیمان و یا دو نوع مصالح دیگر توسط پیمانکار در زمان تاخیر غیرمجاز انجام

شود، برای محاسبه مابه التفاوت نرخ فولاد و سیمان و یا دو نوع مصالح دیگر زمان مجاز طبق برنامه

زمانبندی ملاک عمل قرار می گیرد مگر اینکه نرخ زمان خرید فولاد و سیمان و یا دو نوع مصالح دیگر به

شرح فوق (در مدت تاخیر غیرمجاز) کمتر از نرخ زمان برنامه زمانبندی باشد که در این حالت نرخ زمان

خرید ملاک عمل قرار میگیرد